

Forslag

til

Lov om folkeskolen.

Fremsat den 25. januar 1974 af *Ritt Bjerregaard, Camre, Helle Degn, Jørgen Peder Hansen, Heinesen, Winnie Russell og Tastesen.*

Kapitel 1.

Folkeskolens begreb og formål.

§ 1. Folkeskolen er den kommunale skole, der tilbyder undervisning efter denne lov.

§ 2. Folkeskolens opgave er i samarbejde med forældrene at give eleverne mulighed for at tilegne sig viden, færdigheder, arbejdsmetoder og udtryksformer, som medvirker til den enkelte elevs alsidige udvikling.

Stk. 2. Folkeskolen må i hele sit arbejde søge at skabe sådanne muligheder for oplevelse og selvvirksomhed, at eleven kan øge sin lyst til at lære, udfolde sin fantasi, opøve sin evne til selvstændig vurdering og stillingtagen og udvikle sig i tillid til sig selv og til fællesskabets muligheder.

Stk. 3. Folkeskolen forbereder eleverne til medleven og medbestemmelse i et demokratisk samfund. Skolens undervisning og hele dagligliv må derfor bygge på demokrati, åndsfrihed og tolerance.

Kapitel 2.

Undervisningens ordning.

§ 3. Folkeskolen omfatter en 1-årig børnehaveklasse, en 9-årig grundskole og en 1-årig 10. klasse.

Stk. 2. Til børn, hvis udvikling kræver en særlig hensyntagen eller støtte, gives der specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand. Undervisningsministeren fastsætter regler herom og kan i denne forbindelse fravige §§ 4, 7 og 14.

Stk. 3. Folkeskolen kan tilbyde eleverne undervisning i deres fritid. Undervisningsministeren fastsætter regler herom.

§ 4. Undervisningen i grundskolen omfatter for alle elever:

- 1) dansk,
- 2) matematik,
- 3) engelsk og tysk,
- 4) fysik/kemi,
- 5) kristendomskundskab, religion, historie, geografi, biologi og samtidsorientering,
- 6) formning, musik og idræt, og
- 7) håndarbejde, sløjd og hjemkundskab.

Stk. 2. Undervisning i dansk og matematik gives på alle klassetrin.

Stk. 3. Undervisning i engelsk gives på 4.-9. klassetrin. Undervisning i tysk gives på 7.-9. klassetrin, men er frivillig for eleverne på 8. og 9. klassetrin.

Stk. 4. Undervisning i fysik/kemi gives på 7.-9. klassetrin.

Stk. 5. Undervisning i kristendomskundskab, historie, geografi og biologi påbegyndes senest på 3. klassetrin og gives i mindst 5 år. Undervisning i samtidsorientering gives på 8. og 9. klassetrin, men kan påbegyndes tidligere. Undervisning i religion gives i forbindelse med kristendomskundskab, historie, geografi eller samtidsorientering.

Stk. 6. Undervisning i formning, musik og idræt påbegyndes senest på 2. klassetrin og gives i mindst 5 år, idræt dog på alle følgende klassetrin.

Stk. 7. Undervisning i håndarbejde, sløjd og hjemkundskab gives på henholdsvis 5.,

6. og 7. klassetrin, men kan påbegyndes tidligere og afsluttes senere.

Stk. 8. Undervisningsministeren fastsætter regler om formålet med undervisningen i de enkelte fag eller faggrupper og udsender vejledende timefordelingsplaner og læseplaner, jfr. § 16, stk. 1. Undervisningsministeren fastsætter endvidere regler, hvorefter undervisningen i historie, geografi og biologi helt eller delvist kan gives under ét, og om i hvilket omfang undervisningen efter stk. 6 og 7 kan tilrettelægges på grundlag af valgfrihed mellem fagene for den enkelte elev.

Stk. 9. Til elever, der har været uden undervisning gennem længere tid, eller som har skiftet skole, kan der gives supplerende undervisning eller anden faglig støtte inden for de i stk. 1, nr. 1-5, nævnte fag. Undervisningsministeren fastsætter regler herom.

§ 5. Kristendomsundervisningens centrale kundskabsområde er den danske folkekirkes evangelisk-lutherske kristendom.

Stk. 2. Et barn skal efter anmodning fritages for at deltage i undervisningen i kristendomskundskab, når forældremyndighedens indehaver skriftligt over for skolens leder erklærer selv at ville sørge for denne undervisning. Er barnet fyldt 15 år, kan fritagelse kun ske med dets samtykke.

§ 6. I undervisningen i grundskolen indgår:

- 1) færdslære,
- 2) seksualoplysning,
- 3) bibliotekskundskab,
- 4) norsk og svensk,
- 5) uddannelses- og erhvervsorientering,
- 6) forbrugerorientering,
- 7) oplysning om miljøbeskyttelse,
- 8) sundhedslære og oplysning om udbredte nydelses- og rusmidler,
- 9) svømning, og
- 10) førstehjælp.

Stk. 2. Undervisningsministeren, i København kommunalbestyrelsen, fastsætter regler om undervisning efter stk. 1 og kan godkende, at andre emner indgår i den obligatoriske undervisning.

§ 7. Undervisningen i 10. klasse omfatter for alle elever dansk, engelsk og samtidso-rientering. Der skal tilbydes undervisning i matematik, tysk, fysik/kemi og idræt.

Stk. 2. § 4, stk. 8 og 9, gælder også 10. klasse.

§ 8. Undervisningen i matematik, engelsk og tysk på 8.-10. klassetrin og i fysik/kemi på 9. og 10. klassetrin kan gives i to sideløbende kurser af forskelligt omfang.

§ 9. Ud over den undervisning, som skal tilbydes efter §§ 4 og 7, jfr. § 8, kan der tilbydes eleverne på 8.-10. klassetrin undervisning i andre fag og emner, herunder i:

- 1) latin og fransk,
- 2) datalære,
- 3) psykologi og sociologi,
- 4) maskinskrivning, og
- 5) økonomi og virksomhedslære.

Stk. 2. Endvidere kan der tilbydes eleverne på 7.-10. klassetrin fortsat undervisning i fag eller emner, som er obligatoriske på tidligere klassetrin efter §§ 4 og 6, samt i drama og filmkundskab.

Stk. 3. Undervisningsministeren, i København kommunalbestyrelsen, kan fastsætte regler om undervisning efter stk. 1 og 2.

§ 10. I børnehaveklasser beskæftiges børnene med leg og andre udviklende aktiviteter. Det tilstræbes at gøre børnene fortrolige med skolens daglige liv.

§ 11. Eleverne undervises på det klassetrin i grundskolen, der svarer til deres skolealder. En elev kan dog med forældrenes samtykke, jfr. § 46, undervises på samme klassetrin i to år, hvis eleven har været uden undervisning gennem længere tid, eller andre særlige grunde taler for, at det er til elevens bedste.

Stk. 2. Henvisning til specialundervisning, som ikke er af foreløbig karakter, sker på grundlag af skolepsykologisk undersøgelse og efter samråd med eleven og forældrene.

Stk. 3. Afgørelse om valg af fag eller kurser, jfr. §§ 8 og 9, og om fortsat skolegang i 10. klasse træffes af forældrene, jfr. § 46, efter samråd mellem forældrene, eleven og skolen.

§ 12. Eleverne og forældrene, jfr. § 46, skal regelmæssigt underrettes om skolens syn på elevernes udbytte af skolegangen.

Stk. 2. Skolen udfærdiger afgangsbrev for elever, der går ud af skolen efter 7. klasse-

trin eller senere. Afgangsbrevet skal indeholde oplysning om, i hvilken undervisning eleven har deltaget, jfr. §§ 4, 7 og 9.

Stk. 3. Foruden afgangsbetv udfærdiger skolen for hvert fag eller hver faggruppe, eleven har været undervist i efter 7. klassetrin, en beskrivelse af, hvad eleverne hver for sig eller i fællesskab har arbejdet med for at tilegne sig den viden og de færdigheder, arbejdsmetoder og udtryksformer, der er opstillet som mål for undervisningen. Beskrivelsen udarbejdes af læreren i faget.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter regler om udformningen af afgangsbetv og beskrivelser efter stk. 3 og kan iværksætte et vejledende fagligt tilsyn med det formål at fastholde et fælles grundlag for elevernes fortsatte uddannelse.

§ 13. Skoleåret begynder den 1. august og omfatter normalt 200 skoledage svarende til 40 skoleuger a 5 dage (mandage-fredage).

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter hvert år antallet af ferie- og fridage og udsender en vejledende ferieplan.

§ 14. Den ugentlige undervisningstid for eleverne er:

- 1) på 1. klassetrin 15-18 timer,
- 2) på 2. klassetrin 15-20 timer,
- 3) på 3. klassetrin 18-23 timer,
- 4) på 4. klassetrin 20-25 timer, og
- 5) på de følgende klassetrin 24-30 timer.

Stk. 2. Den daglige undervisningstid for eleverne må ikke overstige:

- 1) på 1. og 2. klassetrin 4 timer,
- 2) på 3. og 4. klassetrin 5 timer,
- 3) på 5. og 6. klassetrin 6 timer, og
- 4) på de følgende klassetrin 7 timer.

Stk. 3. Ved fastlæggelsen af undervisningstiden efter stk. 1 og 2 regnes 45 minutters undervisning lig med 1 time. Den undervisning, der er frivillig for eleverne efter §§ 4, 7 og 9, medregnes. Det samme gælder faste ugentlige timer, i hvilke lærerne varetager andre opgaver i samvær med klassen end undervisning. Undervisningsministeren fastsætter regler om frikvarterer og spisepauser.

Stk. 4. Reglerne i stk. 1-3 omfatter ikke undervisning i fritiden efter § 3, stk. 3, eller supplerende undervisning efter § 4, stk. 9.

Stk. 5. Børnehaveklassernes mødetid er 3 timer daglig inden for sædvanlig skoletid ved skolen.

§ 15. Elevtallet i grundskolens klasser må ikke ved skoleårets begyndelse overstige 28.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter rammer for kommunernes forbrug af lærerskematimer pr. elev på de enkelte klassetrin i grundskolen og i 10. klasse. Rammerne baseres på et gennemsnitligt elevtal i grundskolens klasser på højst 21.

Stk. 3. Børnetallet i en børnehaveklasse må ikke overstige 21, medmindre klassen deles i to grupper med hver højst 14 børn.

§ 16. For hver skole udarbejdes en undervisningsplan, der skal indeholde bestemmelser om følgende:

- 1) Undervisningens ordning på hvert klassetrin, jfr. §§ 4 og 6-9, herunder timetallet for de enkelte fag eller faggrupper (timefordelingsplanen).
- 2) Undervisningens indhold i de enkelte fag, faggrupper og emner, angivet ved centrale kundskabsområder eller belyst ved eksempler (læseplaner).
- 3) Det samlede ugentlige timetal på hvert klassetrin, jfr. § 14, stk. 1.
- 4) Undervisning efter § 3, stk. 2 og 3.
- 5) Ferieplanen, jfr. § 13.

Stk. 2. Undervisningens nærmere planlægning og tilrettelæggelse, herunder valget af undervisningsformer, -metoder og -stof, skal i videst muligt omfang foregå i samarbejde mellem læreren og eleverne.

§ 17. De nødvendige undervisningsmidler skal stilles vederlagsfrit til rådighed for eleverne. Dette gælder dog ikke instrumenter og udstyr, som anvendes ved undervisning i fritiden efter § 3, stk. 3, og som hjemtages af eleverne til eget brug.

Stk. 2. Ved hver skole for 4. eller højere klassetrin indrettes et skolebibliotek. I skolebiblioteket indgår de af skolens undervisningsmaterialer, der katalogiseres efter et fælles system, og det fremføringsapparat, der knytter sig hertil.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter vejledende retningslinier om skolebibliotekernes indretning og funktion.

§ 18. Undervisningsministeren kan efter indstilling fra de kommunale skolemyndigheder fravige reglerne i kapitel 2 i det omfang, det er nødvendigt for at fremme forsøgsvirksomhed og pædagogisk udviklingsarbejde.

Kapitel 3.

Skolevæsenets ordning.

§ 19. Det påhviler kommunen at sørge for undervisning i grundskolen og 10. klasse, herunder specialundervisning, af børn og unge under 18 år, der bor eller opholder sig i kommunen, og hvis forældre ønsker dem optaget i folkeskolen, jfr. § 46. Kommunen kan oprette børnehaveklasser, men har ikke pligt dertil.

Stk. 2. Elever, som i løbet af skoleåret flytter fra kommunen eller fylder 18 år, har ret til at fortsætte skolegangen i kommunen i resten af skoleåret.

§ 20. En kommune kan efter overenskomst med staten, private skoler eller andre kommuner henvise elever til undervisning i statsskoler, private skoler eller en anden kommunes skoler.

Stk. 2. Overenskomster med private skoler skal godkendes af undervisningsministeren.

Stk. 3. Henvisning til private skoler kan kun ske med forældrenes samtykke, jfr. § 46.

Stk. 4. Henvisning til en anden kommunes skoler kan kun omfatte elever på 7.-10. klassetrin og elever, der skal undervises i specialklasser eller specialskoler, samt elever fra kommunens yderdistrikter, der har nærmere til nabokommunens skole.

Stk. 5. Specialundervisning kan indrettes af amtskommunen.

§ 21. Elever, der gennem længere tid på grund af smittefare eller af hensyn til deres sundhed eller velfærd ikke kan undervises i skolen, undervises i deres hjem eller på den institution, hvor de opholder sig.

Stk. 2. Det påhviler kommunen at indrette undervisning efter stk. 1 på de i kommunen beliggende sygehuse, hospitaler og andre institutioner, som modtager børn i

alderen 6-18 år, medmindre der på anden måde sørges for børnenes undervisning. Undervisningen kan tillige indrettes af amtskommunen. Institutionen skal stille egnede lokaler til rådighed.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter regler om undervisning efter stk. 1 og 2.

§ 22. Til hver skole hører et skoledistrikt, der kan være større for skolens ældre end for dens yngre klassetrin, jfr. dog § 23, stk. 1. Undervisningsministeren kan godkende, at et skoledistrikt er fælles for flere skoler.

Stk. 2. Undervisning i henhold til § 8 og § 9 kan være fælles for elever fra flere skoler.

Stk. 3. Omlægning af distriktsgrænser mellem bestående skoler skal så vidt muligt være uden virkning for børn, der allerede er optaget i skolen, og hvis forældre ønsker, at de skal forblive i samme skole. Dette gælder dog ikke, hvis klassen kan overflyttes samlet.

Stk. 4. Har en kommunalbestyrelse besluttet at nedlægge en skole, skal dette bekendtgøres i et eller flere af de lokale blade. Fremsætter mindst 50 pct. af de beboere i det pågældende skoledistrikt, der har valget til kommunalbestyrelsen, inden 4 uger efter bekendtgørelsen skriftlig begæring derom, skal kommunalbestyrelsen afholde en afstemning om skolens nedlæggelse. Stemmeberettigede ved afstemningen er de beboere i skoledistriktet, der har valget til kommunalbestyrelsen. De nærmere regler om sådanne afstemninger fastsættes af undervisningsministeren. Bliver resultatet af afstemningen, at mindst 75 pct. af de stemmeberettigede ønsker skolen opretholdt, kan den først nedlægges i den følgende valgperiode og da kun, hvis kommunalbestyrelsen på ny træffer beslutning herom, eller hvis skolen ikke opfylder betingelserne i § 23, stk. 1 eller 2.

§ 23. Hver skole skal omfatte mindst 3 sammenhængende klassetrin med fælles skoledistrikt. Børnehaveklasser betragtes herved som yngste klassetrin.

Stk. 2. Ved hver skole skal der være mindst 1 klasse for hvert af de klassetrin, som undervises i skolen. Undervisning i henhold til § 4, stk. 6 og 7, og § 9 kan være fælles for elever fra flere klasser eller klassetrin.

Stk. 3. Ved fordelingen af børn i 1. klasser i kommunens skoler skal det tilstræbes, at den enkelte klasse kan bevares samlet på de følgende klassetrin i grundskolen, jfr. § 15, stk. 1. Der kan ikke foretages ny klassedeling på grundlag af valget af kurser og fag efter §§ 8 og 9, jfr. § 11, stk. 3.

Stk. 4. Amtsrådet kan i særlige tilfælde fravige reglerne i stk. 1 og 2.

§ 24. To eller flere kommuner kan slutte sig sammen til et skoleforbund til hel eller delvis fælles ordning af skoleforholdene inden for kommunerne. Før der træffes beslutning herom, skal beboerne i det område af kommunen, som skoleforbundet vil omfatte, have lejlighed til at udtale sig om sagen på et møde, der afholdes af kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. De nærmere regler om samarbejdet, om valg af styrelse og skolekommission og om, hvorvidt og hvorledes de enkelte kommuner skal kunne udtræde af fællesskabet, fastsættes ved en overenskomst, der stadfæstes af amtsrådet, efter at fællesskabets stiftelse og reglerne om dets ophør er godkendt af den kommunale tilsynsmyndighed, jfr. § 60 i lov om kommunernes styrelse.

§ 25. For hver kommune eller skoleforbund udfærdiges en skoleplan, der skal indeholde bestemmelser om følgende:

- 1) Skolernes navne og distrikter, jfr. § 22. Det kan herunder bestemmes, at der kan foretages mindre distriktsomlægninger i forbindelse med den årlige indskrivning.
- 2) Hver enkelt skoles omfang med hensyn til undervisning i grundskolen og 10. klasse samt børnehaveklasser, specialundervisning og undervisning i fritiden efter § 3, stk. 3.
- 3) Henvi sning til undervisning i andre skoler ifølge overenskomst, jfr. § 20.
- 4) Undervisning på institutioner i området, jfr. § 21, stk. 2.
- 5) Normeringen af stillinger som tjenestemænd i folkeskolen, timelærere og faste vikarer samt disse stillingers klassificering, for så vidt den ikke følger af almindelige regler.

§ 26. Kommunen skal sørge for befordring mellem skolen og hjemmet eller dets nærhed af:

- 1) børn i børnehaveklasser og på 1.-3. klassetrin, der har længere skolevej end 2½ km,
- 2) elever på 4.-10. klassetrin, der har længere skolevej end 5 km, og
- 3) børn, der har kortere skolevej, hvis hensynet til børnenes sikkerhed i trafikken gør det særlig påkrævet, og de trafikale ulemper ikke med rimelighed kan forlanges afhjulpet gennem vejtekniske eller færdselsregulerende foranstaltninger.

Stk. 2. Kommunen skal endvidere sørge for befordring til og fra skole af syge og invaliderede elever efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

Stk. 3. Kommunen kan sørge for befordring mellem børnehaven og skolen af børn i børnehaveklasser.

Stk. 4. Bestemmelserne i stk. 1 omfatter ikke elever, som i medfør af § 19, stk. 2, eller § 36, stk. 4, undervises i en anden skole end deres distriktsskole.

Kapitel 4.

Lærerne.

§ 27. For at kunne varetage undervisning i grundskolen og i 10. klasse skal den pågældende have gennemført uddannelsen til lærer i folkeskolen, jfr. dog stk. 2 og 3, eller anden læreruddannelse, der er godkendt af undervisningsministeren i denne henseende. Undervisningsministeren, i København skoledirektionen, kan under særlige forhold fravige denne bestemmelse.

Stk. 2. Ved skoler, hvor de tjenestemandsansatte lærere eller timelærere ikke kan påtage sig undervisningen i alle de fag, undervisningsplanen omfatter, kan der med amtsrådets, i København skoledirektionens, godkendelse ansættes faglærere med særlig uddannelse.

Stk. 3. Forskolelærerinder og småbørnslærerinder, der er uddannet efter lovgivningen herom, kan varetage undervisning på 1.-4. klassetrin og i idræt, håndarbejde og hjemkundskab på de øvrige klassetrin.

Stk. 4. For at kunne forestå det daglige arbejde i en børnehaveklasse skal den pågældende have gennemført uddannelsen til børnehave- eller fritidspædagog eller en af de uddannelser, der er nævnt i stk. 3, eller anden tilsvarende uddannelse, der er god-

kendt af undervisningsministeren i denne henseende.

§ 28. Til at varetage undervisning i fritiden efter § 3, stk. 3, eller andre pædagogiske arbejdsopgaver, som ikke er omfattet af § 27, kan der ansættes personale med særlig uddannelse. Undervisningsministeren, i København kommunalbestyrelsen, fastsætter nærmere regler herom.

§ 29. Undervisningsministeren fastsætter regler om ansættelsesvilkårene for time-lærere, vikarer og faglærere i folkeskolen uden for København.

§ 30. Lærere ansættes ved en kommunes eller et skoleforbunds samlede skolevæsen og har pligt til at gøre tjeneste ved flere skoler inden for kommunen eller skoleforbundet.

Stk. 2. Skoleinspektører, viceskoleinspektører og førstelærere ansættes ved en kommunes eller et skoleforbunds samlede skolevæsen med tjeneste ved en bestemt skole. Nedlægges denne skole, eller sker der væsentlig indskrænkning i skolens virksomhed, kan det pålægges den pågældende at gøre tilsvarende tjeneste ved en anden skole inden for kommunen eller skoleforbundet.

§ 31. En lærer fritages efter anmodning for at undervise i kristendomskundskab. Kan der på grund af fritagelsen ikke tillægges ham fuld tjenestetid, nedsættes hans lønning tilsvarende, dog uden nedsættelse af pensionsalderen.

Kapitel 5.

Undervisningspligt. Indskrivning og optagelse i folkeskolen.

§ 32. Ethvert barn, der bor her i landet, er undervisningspligtigt efter reglerne i §§ 33-35, medmindre det omfattes af bestemmelser om undervisningspligt i anden lovgivning. Det samme gælder børn, der skal opholde sig her i landet i mindst 6 måneder inden for et skoleår.

§ 33. Undervisningspligten medfører pligt til at deltage i folkeskolens undervisning eller i en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Stk. 2. Børn, der følger undervisningen i

en anmeldt friskole, i en anerkendt privat realskole eller gymnasieskole, i en statsskole eller i en kommunal gymnasieskole, eller som modtager hjemmeundervisning efter reglerne i kapitel 4 i lov om friskoler og private realskoler m. v., skal ikke deltage i folkeskolens undervisning. Det samme gælder elever, som efter det 7. klassetrin gennemgår kurser, der ikke er erhvervsmæssige grunduddannelser, på en godkendt efterskole, ungdomskostskole eller husholdningsskole, eller som er optaget på et anerkendt kursus, hvis undervisning svarer til folkeskolens. Undervisningsministeren fastsætter regler for, i hvilket omfang undervisningspligten hermed kan anses for opfyldt ud over kursustiden.

Stk. 3. Skolenævnet kan efter forældrenes anmodning, jfr. § 46, tillade, at en elev efter 8 års undervisning helt eller delvis opfylder undervisningspligten ved at deltage i erhvervsmæssig uddannelse, når særlige grunde taler for, at det er til elevens bedste. For elever, der er omfattet af stk. 2, træffes afgørelsen af skolekommissionen, i København af skoledirektionen. Tilladelsen kan betinges af, at eleven deltager i undervisning i ungdomsskolen. Tilladelsen indberettes til undervisningsministeriet.

§ 34. Undervisningspligten indtræder den 1. august i det kalenderår, hvor barnet fylder 7 år, og ophører den 31. juli, efter at barnet har modtaget regelmæssig undervisning i 9 år. Undervisningspligten ophører dog senest den 31. juli i det kalenderår, hvor barnet fylder 17 år eller har afsluttet grundskolen eller hermed ligestillet uddannelse, jfr. § 33, stk. 2 og 3.

Stk. 2. Skolekommissionen, i København skoledirektionen, kan efter forældrenes anmodning eller med deres samtykke, jfr. § 46, godkende, at et barns undervisning udsættes til et år efter undervisningspligtens indtræden, når det er begrundet i barnets udvikling. Godkendelsen kan betinges af, at barnet optages i en børnehave eller en børnehaveklasse.

Stk. 3. Skolenævnet kan efter forældrenes anmodning fritage en elev for undervisningspligt efter 8 års undervisning, når særlige grunde taler for, at det er til elevens bedste. For elever, der er omfattet af § 33, stk. 2, træffes afgørelsen af skolekommissionen, i

København af skoledirektionen. Fritagelsen indberettes til undervisningsministeriet.

§ 35. Forældremyndighedens indehaver eller den, der faktisk sørger for barnet, skal medvirke til, at det opfylder undervisningspligten, og må ikke lægge hindringer i vejen herfor.

§ 36. Et barn kan efter forældrenes anmodning, jfr. § 46, indskrives i en skole fra begyndelsen af det kalenderår, hvor det fylder 5 år. Barnet indskrives i skolen i det distrikt, hvor det bor eller opholder sig, jfr. dog stk. 4.

Stk. 2. Skolekommissionen, i København skoledirektionen, kan bestemme, at anmodning om indskrivning skal indgives inden en vis frist. I de år, hvor der afholdes kommunalvalg, kan anmodninger dog tidligst kræves indgivet 1. marts.

Stk. 3. Optagelse i folkeskolen finder sted ved skoleårets begyndelse. I tilfælde af sygdom eller under andre særlige omstændigheder kan optagelse ske i skoleårets løb.

Stk. 4. Skolekommissionen, i København skoledirektionen, kan tillade, at et barn optages eller forbliver i en anden skole end dets distriktsskole. Tilladelsen skal så vidt muligt gives, hvis barnet har søskende i samme skole.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om indskrivning og udskrivning af undervisningspligtige børn.

§ 37. Et barn kan efter forældrenes anmodning, jfr. § 46, optages i en børnehaveklasse i det kalenderår, hvor barnet fylder 6 år, eller senere, jfr. § 34, stk. 2. Ønskes flere børn optaget, end der er plads til, jfr. § 15, stk. 3, optages de ældste børn først, medmindre særlige hensyn til de enkelte børn taler for at fravige denne rækkefølge.

Stk. 2. Er der tilmeldt færre børn end 18, kan overskydende pladser benyttes til at optage yngre børn, der kan forventes optaget i 1. klasse det følgende år, jfr. § 38, og som er fyldt 5 år ved skoleårets begyndelse.

§ 38. Et barn kan efter forældrenes anmodning, jfr. § 46, optages i 1. klasse i det kalenderår, hvor barnet fylder 6 år, hvis det må antages at kunne følge undervisnin-

gen i klassen. Viser det sig efter optagelsen, at barnet ikke er tilstrækkelig udviklet, og er der ved skolen oprettet børnehaveklasse, kan barnet inden 3 måneder henvises hertil, hvis forældrene ønsker, at det skal fortsætte skolegangen.

§ 39. Lærerne fører kontrol med, at de undervisningspligtige børn, der er optaget i skolen, deltager i undervisningen. Det samme gælder børn, der er optaget i 1. klasse før undervisningspligtens indtræden, jfr. § 38.

Stk. 2. Er en elev udeblevet fra undervisningen, skal forældrene, jfr. § 35, personligt eller skriftligt give skolen oplysning om grunden hertil. Skyldes udeblivelsen sygdom af mere end 2 ugers varighed, kan skolen forlange lægeattest herfor.

Stk. 3. Skolens leder underretter skolenævnet forud for hvert møde om alle udeblivelser, der ikke skyldes sygdom eller anden gyldig grund.

Stk. 4. Er en elev udeblevet fra undervisningen uden gyldig grund, kan skolenævnet:

- 1) anmode forældrene om personligt eller skriftligt at give nærmere forklaring om grunden til udeblivelsen,
- 2) pålægge skolen at søge nærmere kontakt med forældrene,
- 3) pålægge skolen at indstille eleven til skolepsykologisk undersøgelse,
- 4) henstille til forældrene at søge bistand hos familievejledningen eller andre institutioner, eller
- 5) indberette sagen til det sociale udvalg.

Stk. 5. Er der grund til at antage, at en elevs udeblivelse fra undervisningen alene skyldes særlige forhold i skolen, bør skolenævnet søge disse forhold ændret eller stille forslag om, at eleven overflyttes til en anden skole, jfr. skolestyrelseslovens § 20, stk. 3.

Kapitel 6.

Udgifterne til folkeskolen.

§ 40. Alle udgifter til folkeskolen påhviler kommunerne, for så vidt der ikke er udtrykkelig lovhjemmel for, at udgifterne helt eller delvis påhviler staten, amtskommunerne eller andre. Udgifterne til amtskommunale skoler, jfr. § 20, stk. 5, påhviler på tilsvarende måde amtskommunerne.

Stk. 2. Udgifterne til undervisning på institutioner uden for Københavns og Frederiksberg kommuner, jfr. § 21, stk. 2, påhviler den amtskommune, hvor institutionen er beliggende.

§ 41. Staten yder tilskud til lærerlønninger m. v. med 60 pct. af følgende udgifter:

- 1) Lønning til tjenestemænd i folkeskolen samt reguleringer heraf.
- 2) Stedtillæg, generelle tillæg og særlige tillæg, fastsat ved lov eller ved aftale indgået i henhold til tjenestemandsløven.
- 3) Personlige tillæg i henhold til tjenestemandsløven og lønnings- og klassificeringsloven.
- 4) Udgifter til særlige undersøgelser i henhold til lov om tjenestemandspension § 32.
- 5) Ventepenge samt lønning i henhold til tjenestemandsløvens § 32.
- 6) Lønning til timelærere og faste vikarer.
- 7) Lønning til fritidspædagoger og børneforsorgspædagoger ved observations-skoler og heldagsskoler og til socialrådgivere og klinisk uddannede psykologer tilknyttet skolepsykologisk rådgivningsvirksomhed, for så vidt normeringen af disse stillinger er godkendt af undervisningsministeren.
- 8) Lønning til faglærere og andet personale med særlig uddannelse, jfr. § 27, stk. 2, og § 28.
- 9) Vikarudgifter, der skyldes, at en tjenestemand i folkeskolen, timelærer eller fast vikar på grund af sygdom eller andre ham utilregnelige forhold ikke kan varetage sin tjeneste, samt vikarudgifter under en lærers suspension. Har fraværelsen sammenhængende varighed af mere end et år, overtager staten hele udgiften efter dette års udløb.
- 10) Feriegodtgørelse, flyttegodtgørelse og jubilæumsgratiale.

Stk. 2. Udgiften til pensioner til tjenestemænd i folkeskolen og deres efterladte samt pligtige præmier afholdes af staten.

Stk. 3. Efterindtægt udredes, og udgiften fordeles efter samme regler som den ydelse, hvoraf efterindtægten beregnes.

Stk. 4. Statens udgifter efter stk. 1 og 2 til

Københavns kommune fastsættes på grundlag af de lønnings- og pensionsregler, der gælder uden for København, og for løntilskuddets vedkommende i henhold til en normeringsplan, der godkendes af undervisningsministeren efter indstilling fra Københavns magistrat.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om begrænsning af løntilskuddet til undervisning i fritiden efter § 3, stk. 3.

§ 42. Statens tilskud efter § 41 til kommunerne uden for København udbetales gennem amtskommunen.

Stk. 2. Amtsrådet kan tilbageholde tilskuddet, hvis skoleplanens eller undervisningsplanens bestemmelser ikke overholdes, eller hvis der ikke foretages sådanne ændringer i skoleplanen eller undervisningsplanen, som kræves efter eller efter regler, der er fastsat i henhold til loven.

Stk. 3. Klager over amtsrådets afgørelse efter stk. 2 har opsættende virkning. Det samme gælder, hvis klageinstansens afgørelse inden 4 uger fra dens meddelelse indbringes for domstolene.

§ 43. Amtskommunen yder tilskud med 75 pct. af udgifterne til befodringsordninger i henhold til § 26, der er godkendt af amtsrådet. Udgifterne ved elevbefodrning til amtskommunale skoler, jfr. § 20, stk. 5, afholdes fuldtud af amtskommunen.

Stk. 2. Reglen i stk. 1, 1. pkt., gælder ikke Københavns og Frederiksberg kommuner.

Kapitel 7.

Andre bestemmelser.

§ 44. Der udfærdiges et ordensreglement for kommunens skoler.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte almindelige regler om foranstaltninger til fremme af trivsel i skolerne.

§ 45. Tiden for konfirmationsforberedelsen fastsættes ved forhandling mellem skolekommissionen og præsterne i kommunen, i København ved forhandling mellem skoleinspektionen og provsterne. Kan der ikke opnås enighed mellem parterne, træffer kommunalbestyrelsen den endelige afgørelse af spørgsmålet.

Stk. 2. Der skal sikres konfirmationsforberedelsen den nødvendige tid inden for de rammer, der er angivet i § 14, stk. 2.

§ 46. Forældrenes rettigheder efter §§ 11, 12, 19, 20, 33, 34 og 36-38 og de i medfør af loven givne regler tilkommer den eller de personer, som har forældremyndigheden over eleven. Er eleven ikke undergivet forældremyndighed, træffer denne selv afgørelse efter § 11, stk. 1 og 3, § 19 og § 20, stk. 3.

Stk. 2. Bortset fra spørgsmålene om skolegangens begyndelse og varighed kan skolen anse den, der har eleven i pleje, for bemyndiget til at handle på forældremyndighedens indehavers vegne.

§ 47. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om regulering af skolebyggeriet ud fra pædagogiske, planlægningsmæssige og økonomiske hensyn.

Kapitel 8.

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser m. v.

§ 48. Loven træder i kraft den 1. august 1975.

Stk. 2. § 17, stk. 2 og 3, har dog virkning fra den 1. april 1975.

§ 49. Lov om folkeskolen, jfr. lovbekendtgørelse nr. 172 af 8. maj 1972, ophæves.

Stk. 2. Lovens §§ 13, 16, 17, 19-22, 35, 38 og 52, stk. 3, finder dog fortsat anvendelse i skoleåret 1975-76 for elever på 9. og 10. klassetrin og i skoleåret 1976-77 for elever på 10. klassetrin.

Stk. 3. Lovens § 3, stk. 1, og § 30 ophæves med virkning fra den 1. april 1975.

§ 50. Undervisningsministeren kan for tiden fra den 1. august 1974 til den 31. juli 1978 fastsætte regler om et højeste antal lærerkræfter ved skolerne.

§ 51. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget.

Den 15. december 1972 fremsatte undervisningsministeren i folketinget *forslag til lov om folkeskolen*, jfr. F.T. 1972-73, sp. 2242-48.

Lovforslaget kom til 1. behandling den 17. januar 1973 (F.T. sp. 2573-2626), hvorefter det henvistes til undervisningsudvalget.

I en skrivelse af 13. marts 1973 til udvalget foreslog undervisningsministeren, at lovforslagets ikrafttræden blev udsat med 1 år til 1. august 1975. Under hensyn hertil og i øvrigt af tidsmæssige grunde færdigbehandlede udvalget ikke lovforslaget i folketingssamlingen 1972-73, jfr. udvalgets beretning af 20. september 1973 (blad nr. 828, F.T. 1972-73, tillæg B, sp. 2761).

Lovforslaget blev derfor påny fremsat i uændret skikkelse i folketingsåret 1973-74, 1. samling (F.T. 1973-74, (1. samling), sp. 770; tillæg A, sp. 577), idet der dog var foretaget følgende ændringer, som var nødvendiggjort dels af den omtalte udsættelse af lovens ikrafttræden, dels af den i forbindelse med forårets spareforhandlinger gennemførte afkortning af lektionernes varighed:

1) *§ 14, stk. 3*, er affattet således, at elevernes ugentlige og daglige undervisningstid efter § 14, stk. 1 og 2, kan opgøres i lektioner a 45 minutter i stedet for 50 minutter. Samtidig foreslås ministeren bemyndiget til at fastsætte regler om frikvarterer og spisepauser i overensstemmelse med, hvad der til enhver tid måtte blive aftalt som led i tjenestetidsforhandlinger.

2) I *§ 48* er „1974“ ændret til „1975“ (2 steder).

3) I *§ 49* er det udtrykkelig præciseret, at den gældende lovs bestemmelser om undervisningen på 8.-10. klassetrin ikke kan anvendes ud over skoleåret 1975-76 for 9. klassetrins vedkommende og 1976-77 for 10. klassetrins vedkommende. Endvidere er det præciseret, at den gældende lovs bestemmelser om kommunernes bidrag til staten for elever på 8.-10. klassetrin ved private skoler bortfalder med udgangen af et finansår (1974-75), således som det også hidtil har været forudsat.

4) I *§ 50* er det angivet, at bemyndigelsen til at fastsætte regler om et højeste antal lærerkræfter

ved skolerne kan anvendes allerede fra den 1. august 1974, idet den gældende lovs tilsvarende bemyndigelse udløber til dette tidspunkt.

Med hensyn til lovforslagets øvrige bestemmelser blev der i det hele henvist til de bemærkninger,

der ledsagede det tidligere fremsatte lovforslag (F.T. 1972-73, tillæg A, sp. 2945-3160).

Forslaget fremsættes nu i den skikkelse, det havde ved fremsættelsen i folketingsåret 1973-74, 1. samling.